

ДО

**СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

К О Н Ц Е П Ц И Я

**ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА
ОКРЪЖЕН СЪД – гр. ШУМЕН**

**Изготвена на основание чл.194б, ал.1 т.2 ат Закона за съдебната
власт**

**От Светлин Емилов Стефанов
Съдия в Окръжен съд – гр. Шумен**

**Кандидат за заемане на длъжността
Административен ръководител -председател
на Окръжен съд – гр. Шумен**

**Уважаеми дами и господа, членове на съдийската колегия на
Висшия съдебен съвет,**

На основание чл.194б, ал.1, т.2 от Закона за съдебната власт Ви предоставям концепция за работата ми като административен ръководител – председател на Окръжен съд – Шумен, в случай, че бъде избран на тази длъжност. Концепцията е съобразена с изискванията на чл.4, ал.3, т.6 от Правилата за избор на административни ръководители на органите на съдебната власт по чл. 167, ал. 1, т. 2 - 4 от ЗСВ (приети с решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 19/11.10.2016 г.)

Концепцията съдържа личната ми мотивация за заемане на длъжността административен ръководител на Окръжен съд – Шумен, анализ и оценка на състоянието на съда, очертаване на достиженията и проблемите в досегашната му дейност, набелязване на цели за развитието и мерки за тяхното достигане.

В изготвената от мен концепция съм изложил своите идеи за достигане и прилагане на Европейските стандарти за независимост, ефективност, прозрачност, отчетност на съдебната власт, компетентно и безпристрастно правораздаване и утвърждаване върховенството на закона според предприетите мерки по Стратегията за продължаване на съдебната реформа в условията на пълноправно членство в ЕС. Изложил съм и вижданията си за ролята на административния ръководител, според предоставените му от Закона за съдебната власт правомощия и спецификата на съответната магистратура, предложения за оптимизация на работата, както и мерките с които те ще се реализират.

I. Лична мотивация за заемане на длъжността

Поемането на отговорността за организирането и управлението на дейността на съда, наред с работата като съдия, е предизвикателство за всеки магистрат, който счита, че притежава умения да направи работната среда по-добра, да завиши активността и инициативата на съдиите и служителите, за да се осъществят промени, които да доведат до по-добри резултати в работата, както и да се повиши доверието на гражданите към съответната магистратура.

Убеден съм, че добрият административен ръководител следва да има не само дълъг опит като магистрат и необходимата професионална квалификация, но да притежава чувство за отговорност и справедливост, да е креативен и диалогичен, да е толерантен към различното мнение, да има висок морал и да се ползва с добро име в обществото. Негово задължение и отговорност трябва бъде създаването на ползотворен климат за работа на съдиите и служителите, да приема различните виждания, да ги обединява и синтезира в интерес на работата.

Напълно осъзнавам отговорността, която поемам, ако бъде избран, готов съм да се изправя пред това предизвикателство, защото считам, че

притежавам необходимия професионален, административен и житейски опит да се справя с тази отговорност.

Завършил съм Висшия институт на МВР през 1990 година, специалност „Охрана на обществения ред и борба с престъпността“ и специалност „Право“, квалификация ЮРИСТ. Имам двадесет и шест години специализиран юридически стаж. Професионалната ми биография започна през 1990 година и нейното начало съвпадна с началото на реформите в съдебната система, които продължават и до днес. На 01.10.1990г. постъпих на работа в Окръжна следствена служба гр. Шумен на длъжност следовател. От 10.03.1993г. до 14.06.1998г. съм работил като военен следовател във Военно-окръжна прокуратура Варна, следствен участък-Шумен. От 15.06.1998г. до настоящия момент заемам длъжността съдия в Окръжен съд – Шумен, като през периода 02.04.2001г. до 15.11.2004г. съм бил и заместник-председател на съда и Председател на Наказателното отделение. През месец декември 2007г. бях избран от Народното събрание за инспектор в новосъздадения Инспекторат към Висшия съдебен съвет. На този пост встъпих на 16.01.2008 г. и след приключване на мандата бях възстановен на поста, който заемах преди избора - съдия в Окръжен съд – Шумен. Работил съм и като съдия-наставник и кореспондент на НИП през периода 08.05.2006г. до 01.01.2008г. Освен преките си задължения като съдия и инспектор, активно съм се занимавал с проблеми като: подобряване на организацията на работа в съдилищата, намаляване на забавянията, причини за връщане на делата за доразследване, подбор на кадри при наемане на работа и др. В тази насока имам множество обучения, участвал съм с доклади на семинари и конференции, бил съм в работна група по Проекта за развитие на съдебната система в България на Американската агенция за международно развитие, където са предлагани законодателни промени за съкращаване на сроковете за разглеждане на съдебните дела и намаляване на възможностите за връщането им. Някои от тях се възприеха от законодателя и това доведе до по-голяма бързина и ефективност на съдебния процес.

През 2009 – 2010 година работих по проект финансиран по Оперативна програма „Административен капацитет“, с наименование „Укрепване на административния и функционален капацитет на Инспектората към Висшия съдебен съвет“. Темата по която работих беше : „Вътрешни актове на ИВСС. Правна характеристика и ролята им в дейността на ИВСС“. Изследването е публикувано в Сборник Вътрешни актове на инспектората към ВСС през 2010 година. През периода, когато работих като инспектор в ИВСС посетих около 80% от съдилищата в страната – от районно до апелативно ниво. По време на проверките констатирах много добри практики и удачни административни решения, които са допринесли за по-добрата организация на работата на съответния съд. Имам желание да въведа тези добри практики в Шуменския окръжен съд, тъй като усъвършенстването на управлението на съда е гаранция за постигане на ефективно и качествено правосъдие.

Освен като съдия съм работил и в други структури на съдебната система – следствие и прокуратура и добре познавам същността на работата във всяка фаза на наказателния процес, изградил съм и

поддържам добри колегиални отношения с работещите в другите звена на съдебната власт в град Шумен.

Колегите, с които работя Шуменския окръжен съд си изпълняват съвестно и отговорно задълженията и при едно добро администриране на съда, резултатите от работата ще бъдат още по-добри.

Професионалният опит, който натрупах като инспектор в ИВСС, констатираните добри практики в проверяваните съдилища, знанията и опита, който имам от обученията и участието в проекти, административния опит придобит като заместник-председател на Шуменския окръжен съд, ме мотивират да участвам в конкурсната процедура.

Считам, че притежавам необходимите професионални качества и умения, както и ентузиазъм, съвместно с колегите да надградим това, което вече е постигнато и да се справим с новите предизвикателства в работа ни.

II. Анализ и оценка на състоянието на Окръжен съд гр. Шумен.

1. Исторически преглед на правораздаването в Шуменска област

Руско-турската освободителна война възстановява българската държавност и поставя началото на изграждането на държавното управление, местната администрация и гражданското общество в България. Началото по възстановяването на държавността и местното самоуправление в Шумен е трудно, защото градът дотогава е важен административен и военен център на Османската империя.

С премахването на турската държавна власт Временното руско управление разрушава старата турска администрация и полага основите на нови по форма и по съдържание институции.

Започва изграждането и на съдебната система, която да се грижи и да контролира администрацията и гражданското общество, да се съобразява и изпълнява законодателните норми и правовия ред в държавата. В съдебно отношение Шуменското окръжие се представлява от Съдебен съвет, който разглежда дела в състав – един председател и трима членове, които са едновременно и прокурор и следовател. Всички те се назначават от правителството. На окръжния съд като първа инстанция са подсъдни всички граждански и търговски дела. По наказателните дела съдът има компетентност да издава окончателни присъди за престъпления, които се наказват със затвор до три месеца или глоба до 500 гроша.

Окръжните съдебни съвети действат до 24 август 1878 г., когато са приети Временните съдебни правила. С тях се утвърждават нови форми: съвет на старейшините (помирителен съвет), окръжен съд и губернский съд. Остават да действат административните и духовните съдилища. Не се предвиждат прокурор и съдебни следователи. Тези длъжности се изпълняват от членовете на съда. Съдиите, с изключение на съвета на старейшините и съдебните заседатели, се назначават от правителството. В Шумен има и мирови съд.

На 10 май 1880 г. II ОНС приема Закон за административното разделение на Княжество България. Законът е основан на чл. 3 от Търновската конституция. С него се премахват губерниите и всички техни учреждения се затварят. Закриват се 10 от съществуващите окръзи. Останалите 21 се преименуват в окръжия, като се подразделят на първостепенни, второстепенни и третостепенни. Шумен е второстепенно окръжие с център гр. Шумен.

Със закриването на губерниите и съответно административните губернтски и окръжни съдилища, функциите им преминават в окръжните и апелативните съдилища.

Търновската конституция отстоява принципа за разделение на властите. В чл. 13 се определя, че съдебната власт принадлежи на съдебните лица и места, действащи от името на княза. Техните правомощия се определят от специални закони.

Основите на организацията на съдебната власт в Княжество България се полагат с приетия през 1880 г. Закон за устройство на съдилищата. С него се отменя раздел първи от Временните съдебни правила. В основата на закона стои руският Устав за съдебните учреждения (1864). Създадени са няколко закона за мировите съдилища. Те заместват помирителните (полюбовните) съдилища. Мировият съд разглежда всякакви спорове, за които и двете страни са съгласни; неговите решения са окончателни. Към този съд няма прокурор, обвинението се поддържа от полицейските или административните органи; може и от самите пострадали.

В Шумен първоначално има едно мирово съдилище, а от 1890 и второ с район Шуменска околия /закрито през април 1921 г./. Освен в Шумен мирови съдилища има в Нови пазар, Преслав и Върбица, като отличителен белег на всичките е непостоянния състав.

Окръжният съд е колективен орган, състоящ се от: председател, подпредседател, член-съдии, следователи. В зависимост от числеността на съдиите Законът за устройство на съдилищата дели окръжните съдилища на първостепенни и второстепенни. Шуменският окръжен съд е второстепенен. При определени условия окръжните съдилища разглеждат дела с участието на съдебни заседатели. Това е отклонение от общия начин на правораздаване. Съдът правораздава със съдебни заседатели само по наказателни дела за престъпления, за които турският Наказателен закон предвижда затваряне в крепост, оковаване или смърт. На 1 май 1896 г. е приет Български наказателен закон, според който тези състави разглеждат дела, предвиждащи наказания по-тежки от 5 години тъмничен затвор. Първото сведение за избор на съдебни заседатели е от 22 януари 1885г. Съдебните заседатели са само български поданици, без разлика на вяра, не по-малки от 25 години неосъждани, необходимо е да знаят да четат и пишат, да имат недвижимо имущество или пък висше, средно образование или са търговци и имат занаят. Избират се понякога от съда чрез жребий като заседатели за годината. Работят и съдебни следователи, чийто точен състав трудно може да се установи предвид голямото текучество. Към 1880 г. в града вече са организирани три съдебни участъка. Съдийския състав търпи чести промени. Новите лица са завършили правни науки и с това се повишава качеството на правораздаването.

В своята съдопроизводствена практика ШОС се ръководи от съдебните закони и разпоредби, които се разделят на три групи – наказателни, граждански и закони за съдоустройството. Окръжният съд като първа инстанция разглежда всички видове наказателни и граждански дела, с изключение на онези, които са маловажни и са в прерогативите на околийските и мирови съдилища.

Съгласно Закона за углавното съдопроизводство от 1897 г. на окръжните съдилища с участието на съдебни заседатели са подсъдни престъпления, за които се предвижда наказание не по-малко от пет години тъмничен затвор. Същевременно Окръжният съд регистрира всички създадени търговски фирми, дружества, организации, съюзи и пр.

През 1899 г. излиза нов Закон за устройство на съдилищата: с него се запазват споменатите съдебни органи; въвежда се института на стажант-съдиите, предназначен да даде на дипломиралия се юрист възможност да натрупа опит; формулират се общи и специални условия за назначаване на съдебна длъжност: назначаването на съдиите е по представяне от министъра на правосъдието с указ на княза. Въвежда се частична несменяемост на съдийския състав.

На 14 септември 1905 г. – Кръстовден, се полага основния камък на общинския дом, превърнал се по-късно в Съдебна палата. На тържеството присъстват всички общински съветници, шуменски депутати, окръжния управител, началника на гарнизона, както и представители на различни съсловия. В речта си тогавашният кмет на града д-р Кърджиев между другото казва: „Цивилизацията на всеки народ се оценява по нейните архитектурни постройки. Така и този дом ще свидетелства на вечни времена за културата на град Шумен. В него ще намират въплъщение естетиката, хигиената и прогреса“.

В основите на сградата при полагане на основния камък е вградено следното послание : „Нека този дом на общинското управление свидетелства на всички времена за славата и напредъка на Шумен, нека този дом бъде паметник и гаранция за общинското самоуправление и извор за всички блага на шуменци. Да живее България“. Поради липса на средства строежа скоро е замразен и след 25 годни през 1929 година сградата е открита тържествено. През 1931 година общината продава сградата на Министерство на правосъдието за съдебна палата. След 1944 година предназначението на сградата отново се променя – тук се е помещавал ОК на БКП, от 1977 г. Художествената галерия. През 1991 г. сградата е реституирана, преустроена и отново действа като съдебна палата.

Адвокатската професия трудно се утвърждава. Съобразно изискванията на закона в Шуменския съдебен район, само в Шумен може да има адвокати, тъй като само там има Окръжен съд. Контролът им се осъществява от ШОС, който държи и публикува списъците на адвокатите. През 1943 г. Адвокатската колегия в Шумен брои 86 членове. Със закона за адвокатите, който влиза в сила от 1889 г. се създават и адвокатски съвети. Така ШОС с определение № 45 от 5 април 1902 г. натоварва члена на съда Миахил Кубадинов да свика адвокатите на Общо събрание за избиране на адвокатски съвет. Първото събрание е свикано на 31 август 1902 г. в окръжния съд.

Град Шумен става център на област, в която се включват бившите окръзи – Шуменски, Варненски и Русенски. Окръжният съд в Шумен се преобразува в Областен, но териториалния му обхват остава същия. Шуменският областен съд просъществува от 1 ноември до 22 декември 1934 г. След тази дата седалището на съда се премества в гр. Варна. Варненският период е по-продължителен – от 23 декември 1934 до 30 март 1935 г.

На 1 април 1935 г. Шуменският областен съд отново има за седалище гр. Шумен, като запазва статута си до новата административна реформа през 1949 г. Той има две отделения във Варна и Русе.

Шуменският окръжен съд приема граждани отново от 1 октомври 1949 г.

През 50-те години на ХХ век Шуменският окръжен съд има следния щат: председател на съда - 1; членове съдии - 4; административен секретар - 1; съдебни секретари - 2; съдебен архивар - 1; деловодител - 1; призовкари - 2; прислужници - 1; чистачки - 2 и стажант - съдии - 5. До края на 1953 г. подпредседателите са двама, а след тази година остава един. След 30 април 1959 г. съдът няма по щат подпредседатели. ШОС има две отделения – наказателно и гражданско. Всички права и задължения на съда са указани в излезлите закони и съдопроизводството – закона за устройството на съдилищата и Правилника за организиране работата на съдебните учреждения.

Начело на Окръжния съд стои председател, като главен разпоредител на текущата съдопроизводствена и административна дейност на съда. Контролът и ръководството се осъществяват от Министерството на правосъдието.

През 80-те години на ХХ в. Окръжен съд Шумен продължава да провежда съдебна и превантивна дейност в областта на

правораздаването и укрепването на правовия ред в Шуменски окръг. Колективен орган на управлението е Общото събрание на съдиите, което провежда ежемесечни заседания по предварително приет график. При нужда председателят свиква общото събрание по възникнали въпроси на съдебната и превантивна работа. За взетите решения се води подробен протокол (канцеларско досие), а за изпълнението му се следи от председателя на ШОС. Същият следи месечната информация, която постъпва от районните съдилища.

Окръжният съд в навечерието на 90-те години на ХХ в. има две отделения – гражданско и наказателно. Цялостната работа е насочена към компетентно решаване на делата и бързо обслужване на гражданите. Въвежда се практиката за разглеждане два пъти седмично второинстанционни дела в постоянни дни. Тази организация на работата е същността на почина „Работа на чисто бюро“ – почин на Шуменския окръжен съд, утвърден и предложен на съдилищата в страната. За постигнатите високи резултати колективът на ШОС многократно е излъчван за първенец.

2. Анализ и оценка на сегашното състоянието на Окръжен съд гр. Шумен.

Окръжен съд Шумен е един от шестте окръжни съдилища, включен в съдебния район на Апелативен съд – Варна. Той осъществява своята дейност на територията на административна област Шумен, обхваща територия от 3 390,2 км² и население от 176 925 души по данни на НСИ към края на 2015г. Съдебният район на Окръжен съд Шумен обхваща 10 общини, като правораздавателната дейност се осъществява от три първоинстанционни съдилища : Районен съд Шумен, в чиито район влизат Община Шумен, Община Хитрино и Община Венец; Районен съд - Нови пазар обхваща Община Нови пазар, Община Каспичан, Община

Каолиново и Община Никола Козлево; Районен съд Велики Преслав обхваща Община Велики Преслав, Община Смядово и Община Върбица.

Структура и управление на съда

КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Магистрати

Щатът на Окръжен съд гр. Шумен включва 15 съдии, от които председател, двама заместник председатели, 11 съдии, 1 младши съдия.

Наказателно отделение се състои от 6 съдии, формиращи два състава, ръководител на отделението е съдия Мариана Георгиева, която е и заместник на административния ръководител на Окръжен съд-Шумен.

Гражданското отделение на съда е формирано от два състава и се състои от пет съдии и младши съдия/ незаета бройка/

Търговското отделение на съда е в състав от трима съдии. Двете отделения са под ръководството на заместника на административния ръководител – заместник председател на съда Константин Моллов.

Фирмено отделение се формира от съдиите разглеждащи граждански и търговски дела и работи под ръководството на административния ръководител – Нели Батанова.

От 26.05.2015 г. длъжността младши съдия е свободна. От тази дата гражданския състав, в който участваше младши съдията заседава на ротационен принцип със съдии от гражданското отделение от другия състав и със съдиите от търговско отделение.

Служители

През 2016 г. щатът на Окръжен съд Шумен се състои от 37 служители. Налице са следните щатове, заемани от съдебните служители: 3-ма съдебни помощници, съдебен администратор, административен секретар, системен администратор, началник служба УССИ, главен счетоводител, старши специалист касиер, 1 завеждащ служба ФО, 7 съдебни деловодители, 8 съдебни секретари, 2 съдебен архивар, 3 чистачки, 4 призовкари, 1 шофьор, 2 работник по поддръжката, от които едната бройка за съдебен деловодител е незаета.

Поради липса на щат, на отделни служители е възложено да съвместяват по няколко длъжности.

Длъжността завеждащ регистратура класифицирана информация се съвместява от съдебния деловодител. Длъжността "Служител по

сигурността" се съвместява по същата причина от административния секретар. Съвместяването се извършва със заповед на административния ръководител, като им се възлагат и задължения извън основната им длъжностна характеристика.

Деловодителите, работещи с класифицирана информация, съдебните секретар протоколисти, завеждащия регистратура класифицирана информация и служител по сигурността притежават разрешение за работа с класифицирана информация. Същите са преминали и съответните обучения. Системния администратор на съда също е преминал обучение в областта на защитата на класифицираната информация.

ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ НА ОКРЪЖЕН СЪД ПУМЕН

**Постъпнали дела, дела за разглеждане и свършени дела за
периода 2013 – 2015 год.**

Брой постъпнали дела :

Година	Нак. дела	Гр. дела	Търг. дела	Фирмени дела	Адм. дела	Общо дела
2013	489	502	245	123	1	1360
2014	538	422	259	113	0	1332
2015	509	455	266	89	0	1319

Забелязва с тенденция на плавно, макар и незначително, намаление на общия брой постъпили дела за разглеждане.

След незначителното увеличение на наказателните дела – с около 40 през 2014 год., през 2015 година има лек спад с около 30 дела, но без да се достига ниското ниво на 2013 година. Намаление при гражданските дела през 2015 година е спряло, но не е достигнато нивото от 2013 година, когато са били 502 дела. При търговските има устойчивост на бройката, докато спада при фирмените дела продължава.

За периода 2011-2013 година независимо от намалението на новопостъпилите дела, размера на събраните такси е относително постоянен – средно около 370 000 лева на година. През 2013 година размера на таксите е 434 996 лева. През 2014 година техния размер е 231 460 лева, като почти половината – 100 327 лева са върнати на страните, поради постигнати и одобрени спогодби от съда. През 2015 година съдът е събрал 481 559 лева от такси, като само 7 044 лева са върнати поради постигнати и одобрени от съда спогодби. Това навежда на извода, че правния интерес по делата се е увеличил за сметка на техния брой, както и че съдът се е произнасял с актове по същество.

Брой дела за разглеждане:

В последните няколко години се наблюдава намаляване на броя на висящите дела. 2013 година започва с 228 броя висящи дела. В началото на 2014 година висящите дела са намалели на 169 дела, а 2015 година започва с 152 останали несвършени дела. Запазва се тенденцията, най

много несвършени дела в отчетния период да са търговските дела I инстанция – 42 на брой дела, както и НОХД – I инстанция – на фона на намаляващия брой внесени обвинителни актове.

година	2013	2014	2015
несвършени дела	228	169	152
Общо дела за разглеждане	1588	1501	1471

Започналата тенденция към намаляване на общия брой дела за разглеждане се запазва. Това се дължи най-вече на незначителното намаление на броя постъпили дела за разглеждане, тъй като останалите висящи дела от предходен период са намалели също.

Съотношение между висящи и постъпили през периода дела :

Процентното съотношение между висящите и постъпили дела изглежда по следният начин:

През 2013 година – 16,76%. Съотношението за 2014 година е 12,69%. През 2015 година съотношението е 11,52%

Година	2013	2014	2015
Съотношение между висящи и новопостъпили дела %	16,76	12,69	11,52

След период на устойчивост през 2013 година съотношението на висящност е увеличено. Т.е. независимо от намалялото постъпление на дела през 2013 година, тъй като висящността на делата в началото на годината е било увеличено спрямо предходната, това е довело и до увеличаване на тяхното съотношение. Основна причина за това бяха пропуски в организацията на работа на тогавашния младши съдия. С назначаването на нов младши съдия този проблем през 2014 година е преодолян.

През 2015 година процентното съотношение на висящи към новопостъпили дела е най-ниското в отчетния тригодишен период. Същото се дължи на намалената висящност, тъй като новопостъпилите дела за съда са само с 13 по-малко от предходната година.

По отношение на висящността на делата на един съдийски щат може да се говори условно за тенденция на постоянство. В последните шест-седем години на 1 съдия за една година се падат между 10 и 15 висящи дела. Т.е. разликата през годините е незначителна. Най-висока е била през 2013 година 15,22 дела и най-ниска през 2015 година – 10,13 дела.

Процент на свършените дела в тримесечен срок

Свършените в тримесечен срок дела през 2013 година са 85 %. През 2014 година са 91 %. През 2015 година са свършени 91 %.

--	--	--	--

Година	2013	2014	2015
Процент свършени дела в тримесечен срок	85 %	91 %	91%

През 2013 година процента на решените дела в тримесечен срок е спаднал спрямо 2012 година когато е бил 87 %. През 2014 година и през 2015 година процента на решените дела в тримесечен срок бележи завишение. Преодолени някои слабости свързани с подготовката на делата и срочното им изписване, допуснати в предходни периоди.

За различните видове дела приключените в тримесечен срок в процентно изражение изглеждат по следния начин:

видове дела	НОХД	Възз. Нак.	Ч.нак. и ВЧ.нак.	гр. I	търг. I	Вгр. и Вт. дела	ВЧгр. и ВЧт.
свършени в 3 м. Срок	77%	89%	98%	79%	60%	87%	99%

Резултатите на приключилите дела в тримесечен срок показват една добра дейност на съдиите в Окръжен съд гр. Шумен и положителна тенденция в последните години.

Постановени в 1 – месечен срок съдебни актове.

Преценката за дейността на съда се извършва освен по срока на приключване на делата, то и по показателя срочност на постановени съдебните актове. За значителна част от съдебните актовете законодателя е предвидил едномесечен срок за изготвянето им.

По този показател дейността на съда изглежда по следния начин:

Видове дела	Постановени съдебни актове	Постановени съд. актове в 1 м. срок	% съотношение
Наказателни	505	499	99 %
Граждански	443	441	99%
Търговски	314	290	92%
Фирмени	89	89	100 %
Всичко актове	1351	1319	98 %

Следва да се отбележи, че броя на съдебните актове не отговаря на броя на делата, тъй като по едно дело понякога се постановяват няколко съдебни акта.

Показателя от 98% постановени актове в едномесечен срок е индикация за добра дисциплина, висок професионализъм и отговорност на магистратите. Същите спазват законоустановения срок за изготвяне на своите актове. При останалите 2% от 100 следва да се отбележи, че просрочието на едномесечния срок е инцидентно, както и касае закъснение от 1 ден – до седмица.

Качество на съдебните актове – потвърдени, изменени, отменени и върнати за периода 2013 – 2015 год.

Съществен показател за дейността на съда е качеството на постановените актове. Същият се извежда, както от броя на обжалваните актове спрямо постановените, така и от резултата след обжалването.

Справката за последната календарна година сочи на следното:

видове дела	обжалвани съдебни актове	потвърдени бр. - %	изменени бр. - %	Отменени бр. - %
Наказателни	53	30 --- 57%	10 --- 19%	13 --- 24%
Граждански	125	106 --- 85%	5 --- 4%	14 --- 11%
Търговски	64	40 --- 63%	11 --- 17%	13 --- 20%
Фирмени	3	2 --- 67%		1 --- 33%
Всичко актове	245	148 ---- 66%	26 --- 12%	41 --- 19%

От 1351 постановени съдебни актове са обжалвани само 245 броя - т.е. обжалвани са 18% от постановените актове. 146 от тях, което е 66 % от обжалваните актове са изцяло потвърдени. В различни части са изменени 12 % от обжалваните актове, а 19 % са отменени с ново произнасяне от по горния съд или с връщане на делото за произнасяне от Шуменския окръжен съд. Броят на потвърдени съдебни актове и на необжалвани такива, показва задълбочена и отговорна работа на магистратите, които са ги постановили.

Съпоставката за тригодишния период 2013 - 2015 година по видове дела е следната:

Наказателни дела	обжалвани съдебни актове	потвърдени бр. - %	изменени бр. - %	Отменени бр. - %
2013	43	32 --- 74%	4 --- 10%	7 --- 16%
2014	56	38 --- 68%	9 --- 16%	9 --- 16%
2015	53	30 --- 57%	10 --- 19%	13 --- 24%

Прави впечатление, че броя на изменените и отменени съдебни актове по наказателни дела леко се е увеличил за сметка на потвърдените.

Граждански дела	обжалвани съдебни актове	потвърдени бр. - %	изменени бр. - %	Отменени бр. - %
2013	121	94 --- 78%	8 --- 6%	19 --- 16%
2014	137	107 --- 78%	16 --- 12%	14 --- 10%
2015	125	106 --- 85%	5 --- 4%	14 --- 11%

При гражданските дела процента на потвърдените дела се е увеличил значително за сметка на изменените, като отменените са в ниски граници и бележат устойчивост.

Търговски дела	обжалвани съдебни актове	потвърдени бр. - %	изменени бр. - %	отменени бр. - %

2013	70	45 --- 64%	9 --- 13%	16 --- 23%
2014	76	50 --- 66%	11 --- 14%	15 --- 20%
2015	64	40 --- 63%	11 --- 17%	13 --- 20%

При търговските дела по всеки от показателите може да се приеме, че е налице устойчивост. През периода броя е приблизително еднакъв както на актовете, които са обжалвани, така и на резултатите от това.

През 2013 год. и 2014 год. няма обжалвани фирмени дела.

НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ

Кадрова обезпеченост

Наказателно отделение на Окръжен съд – Шумен се ръководи от съдия заместник на административния ръководител. Наказателните съдии работят в два въззивни наказателни състава.

В отделението работи един съдебният помощник. Към отделението работят на ротационен принцип седем секретар протоколисти. Деловодната работа е обезпечена от двама служители. Деловодната служба се обслужва от служителите, като една от служителките е и завеждащ регистратура по ЗККИ. Архивните дела се обработват от архивар.

В наказателната регистратура се обработват постъпващите в отделението дела и книжа, както и се правят справки по тях. Нарушения на правилата, визирани с Правилника за администрацията в районните, окръжните, военните и апелативните съдилища не са допускани.

Постъпление на наказателните дела

Година	НОХД	чнд - I	чнд разпити	възз.н.д.	вчнд	чл.70 ЗАНН	нахд
2013	74	51	152	106	104	0	2
2014	48	192	143	87	66	0	2
2015	54	199	133	52	59	0	12

За периода 2013 – 2015 година се забелязва сравнителна устойчивост, настъпила след резкия спад в постъплението в предходните години. Постъплението е средно около 500 наказателни дела на година. И докато останалите видове дела бележат някаква устойчивост или увеличение /НАХД/, то продължава спада в постъпленията на въззивните дела, като същият е особено чувствителен при въззивните наказателни и въззивни частни дела, които спрямо 2013 година са намалели наполовина. Делата от общ характер /НОХД/ бележат незначително увеличение.

Разпределение на наказателните дела, изключение от принципа за случайното разпределение:

Образуването и разпределението на делата се извършва своевременно от ръководителя на отделението чрез уеббазирана системата на ВСС за случайно разпределение на делата.

Възлагането на електронното разпределение на делата на заместника на административния ръководител е извършено с нарочна заповед. Като изключение са разпитите на обвиняеми и свидетели,

мерките за неотклонение – първоначални и въззивни, искания за одобрение и разрешение на протоколи за обиск, претърсване и изземване, касаещи най-вече досъдебни производства се разглеждат от дежурния съдия за периода.

Второто изключение касае исканията за изменение на мерки за неотклонение. Същите се възлагат на докладчика постановил първоначалната мярка за отклонение, а при негово отсъствие – на дежурен съдия.

Разглеждане на наказателните дела. Общо за разглеждане дела през периода:

Съдиите-докладчици насрочват делата в предвидените от закона срокове с редки изключения при определянето на дата извън законовия двумесечен срок. Отклонения от тримесечния срок за нова дата при отлагане на дела не е допускано.

При спазване на предвидените специални по-кратки срокове са били разглеждани производствата, за които процесуалният закон изисква това – предимно във връзка с упражнявания от Шуменския окръжен съд досъдебен контрол, произнасяне по внесени споразумения, разглеждане на дела по Закона за здравето и др.

Досъдебният контрол се упражнява от един дежурен съдия на седмица, а в негово отсъствие от ръководителя на наказателно отделение.

Общо разгледаните дела в табличен вид изглеждат по следния начин:

Година	нохд	чнд - I	чнд разпити	възз.н.д.	вчнд	нахд	ОБЩО
2013	83	52	153	123	110	2	523
2014	60	197	143	98	72	2	572
2015	66	202	133	57	63	12	533

Намалението на общия брой дела за разглеждане се дължи на намалената висящност и на намаленото постъпление.

Сравнителен анализ на образуваните и разгледани НОХД

Година	Висящи началото	в	Постъпили нови	Общо за разглеждане
2013	9		74	83
2014	12		48	60
2015	12		54	66

Разгледаните наказателни дела от общ характер са сравнително еднакви по брой в последните две години. Това се дължи на еднаквата висящност в началото на периода и почти еднаквото постъпление. Разлика е спрямо 2013 година, когато при по малка висящност има повече новообразувани дела.

Брой свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове.

Брой първоинстанционни свършени дела по видове и съпоставени за тригодишния период 2013- 2015 год:

НОХД	Дела за разглеждане	Свършени дела	Свършени в тримесечен срок	Останащи висящи
2013	83	71	63 – 89%	12
2014	60	48	30 – 63%	12
2015	66	52	40 – 77%	14

ЧНД	Дела за разглеждане	Свършени дела	Свършени в тримесечен срок	Останащи висящи
2013	205	200	199 – 99%	5
2014	197	194	190 – 98%	3
2015	335	331	327 – 99%	4

При извършената съпоставка прави впечатление, че приключването на НОХД в тримесечен срок се е увеличило спрямо предходната година, но не е достигнало показателя от 2013 година, независимо че тогава е имало и повече дела за разглеждане. При делата ЧНД може да се говори за устойчивост. При НОХД делата следва да се отбележи и повишената висящност в край на годината на фона на сравнително запазения брой дела за разглеждане спрямо предходната година.

През 2012 и 2013г. по-голяма част от тези дела са приключили със споразумение за прекратяване на наказателното производство, като съдебния акт макар и определение, е с последиците на ВЗС присъда. През 2014 година само половината от приключилите дела са завършили по деференцирана процедура. През 2015 година 25 дела са приключили с акт по същество и 18 по споразумение. Т.е. прави впечатление, че използването на диференцираната процедура намалява.

Година	Решени НОХД	акт по същество
2013	71	25
2014	48	21
2015	52	25

При делата ЧНД се забелязва, че съотношението на решени дела към решени с акт по същество дела бележи устойчивост.

Брой на прекратените дела.

Година	Прекратени НОХД	От тях споразумения	Върнати за доразследване	По други причини
2011	79	63 + 9	2	5
2012	53	38+10	5	0
2013	46	32 + 8	5	1
2014	27	19 + 5	3	0

2015	27	13 + 5	7	2
------	----	--------	---	---

При сравнителния анализ се забелязва, че намалява броя на сключените споразумения, но се увеличава броя на върнатите за доразследване дела.

Сключените споразумения отново се отчитат като прекратени производства. Този начин на отчитане омаловажава положения по тях труд. Не се отчита в пълен обем работата по досъдебното производство, както и труда на докладчика до одобряването на споразумението. Споразумението се одобрява с определение, което има последицата на влязла в сила присъда. Налице е постановен стабилен съдебен акт, с който е признато извършено престъпление, авторството на дееца и вината.

Брой свършени дела НАХД

През последната година са разгледани 12 броя административно наказателен характер дела, които са били новообразувани. Свършени са 8 броя дела, от които 8 броя в тримесечен срок от образуването им или 100%. Седем от делата са приключили с акт по същество и едно дело е прекратено по други причини. Останали са 4 дела висящи в края на отчетния период.

Брой въззивни свършени дела

В табличен вид за тригодишния период статистиката е следната:
Въззивни наказателни дела:

Година	Дела за разглеждане	Решени	В тримесечен срок
2013	123	112	90 – 80 %
2014	98	93	76 – 82 %
2015	57	46	41 – 89%

Частни наказателни дела – II

Година	Дела за разглеждане	Решени	В тримесечен срок
2013	110	104	100 – 96 %
2014	72	68	68 – 100 %
2015	63	60	59 – 98%

През последната година продължава намалението в постъпването, а оттам и в броя на делата за разглеждане, като намалението през 2015 год. е почти два пъти спрямо 2013 година. Иначе се запазва съотношението между делата за разглеждане и постановените актове по същество.

Година	Общо дела за разглеждане	По същество
2013	233	197

2014	170	155
2015	120	103

Брой на прекратени въззивни дела

Година	2012	2013	2014	2015
Прекратени дела	8	19	6	3

Процент свършени дела в 3 месечен срок

% свършени дела в 3 мес. Срок	2013	2014	2015
Нохд	89 %	63 %	77%
чнд – I	98 %	98 %	98%
чнд разпити	100 %	100 %	100%
възз.н.д	80 %	82 %	89%
Вчнд	96 %	100 %	98%
чл.70 ЗАНН	0 %	0 %	0%
Нахд	100 %	100 %	100%
Общо наказателни	93 %	93 %	96%

Почти при всички видове дела има повишаване на процента на решените дела в тримесечен срок. Изключението е при ВЧНД, но разликата е несъществена. В последните няколко години процента на приключените в тримесечен срок дела се движи в границите на 93-96 %. Това се дължи на добрата организация на работа, както и на добрата подготовка на докладчиците по делата преди внасянето им в съдебна зала. Освен това не е без значение, че има и дела с по бърза ликвидност, т.е. дела, които по своята същност и процедура се решават в кратки срокове.

Срочност при изготвяне на съдебните актове

От таблицата е видно, че постановените съдебни актове извън законоустановения едномесечен срок са единични, общо забавени са 5 дела от 505 произнасяния. Няма забавяния над три месеца, което по приетите от ВСС критерии, се счита забавено.

Видове дела	Постановени съдебни актове	Постановени актове в 1 месечен срок	% съотношение
Нохд	52	50	96%
Чнд	339	339	100%
Нахд	8	8	100%
Внохд	33	31	94%
Внчнд	9	8	89%
Вчнд	60	59	98%
Внахд	4	4	100%
Общ брой			

актове	505	449	99%
--------	-----	-----	-----

Неприключили в разумен срок дела – брой и причини

В края на 2014 година несвършените дела са били 24 на брой, от които 12 НОХД.

В края на 2015 година са останали 36 броя неприключени дела. От тях 14 дела са НОХД, 4 дела са ЧНД I инстанция, 11 дела са въззивни наказателни и 4 бр. дела НАХД.

Всички неприключили до края на 2015 година наказателни дела са образувани през 2015 година. Същото е положението и при останалите висящи дела – всички са образувани през 2015 година. Т.е. няма неприключили в разумен срок дела. Няма и спрени дела.

Издадени разрешения за ползване на СРС :

След резкия скок на брой искания за използване на СРС през 2010 година се забелязва тенденция към рязко намаляване на исканите и дадените разрешение за използване на СРС.

Година	Общо СРС	Общо ВДС
2009	97	15
2010	387	62
2011	197	49
2012	97	36
2013	64	14
2014	60	18
2015	22	11

Общо през 2013 година са разгледани 15 броя първоинстанционни дела по които има внесени ВДС от използване на СРС-та. От тях са приключени 13 на брой дела. По всички приключени дела е постановена осъдителна присъда.

Общо през 2014 година са разгледани 12 наказателни производства, по които е имало приложени ВДС от използвани СРС. От тях четири броя са внесени и приключени със споразумение, три с обвинителен акт и 5 броя са образувани дела по мярка за неотклонение.

Общо през 2015 година са разгледани 4 наказателни производства, по които е имало приложени ВДС от използвани СРС. От тях три броя са внесени и приключени със споразумение, едно с обвинителен акт. Разгледани са и 4 броя образувани дела по мярка за неотклонение с ВДС.

През 2014 година няма образувани въззивни наказателни дела, по които да има приложени ВДС.

През 2015 година има образувани 2 броя въззивни наказателни дела, по които да има приложени ВДС. И двете са били като първоинстанционни на Шуменски районен съд.

Натовареност на наказателните съдии

Натовареността на един съдия средно месечно спрямо постъпилите за разглеждане и спрямо свършените дела на база 12 месеца в тригодишния период изглежда по следния начин:

Средна годишна натовареност на един наказателен съдия	2013	2014	2015
Постъпили дела	7,26	7,94	7,40
Свършени дела	6,79	7,61	6,90

Качество на съдебните актове. Брой обжалвани дела, резултати от въззивната и касационна проверка по дела на Окръжния съд:

През 2013 година при въззивната и касационна проверка на постановените актове от Окръжен съд Шумен резултата е следния: при наказателните дела от общ характер /НОХД/ - обжалвани са 33 дела, от тях потвърдени 12 бр., присъдите са отменени и делото върнато за ново разглеждане по 2 дела, от които и 2-те на съда, а по 2 бр. дела присъдите са изменени в наказателната част и 1 изменено в гражданската част. Останалите са висящи. Няма обжалвани и протестирани НАХД дела. От обжалваните 26 частни наказателни дела са потвърдени 20 съдебни акта, 1 е изменено, 4 са отменени и 1 с ново произнасяне.

През 2014 година от приключените 48 наказателни дела от общ характер са обжалвани или протестирани 18 бр., а от приключени 194 ЧНД – I инстанция са обжалвани 36 дела. От приключилите 2 бр. НАХД едно дело е обжалвано или протестирано дела. От обжалваните присъди и решения 9 са потвърдени, 3 дела са изменени в гражданската или наказателната част и 4 дела са върнати за ново разглеждане на съда или на прокурора. Върнатите първоинстанционни дела за ново разглеждане са три, а върнатите въззивни – едно. От обжалваните определения на окръжния съд 29 са потвърдени, 6 са изменени и 5 са отменени.

През 2015 година от приключените 52 наказателни дела от общ характер са обжалвани и/или протестирани 21 дела. Обжалвани и/или протестирани са и 24 дела ЧНД I инст., 2 въззивни наказателни дела и 1 дело НАХД. От общо постановените съдебни актове 53 броя са обжалвани и/или протестирани. 30 броя от тях или 57 % са потвърдени, 10 акт или 19% са изменени и 13 акта или 24 % са отменени.

Брой, конкретизация и причини за нови присъди :

През 2015 година са постановени съдебни актове по 46 въззивни наказателни дела. От тях са потвърдени 29 присъди, отменени общо 8 присъди, постановени по първоинстанционни актове на районните съдилища. Няма дела, по което присъдата да е отменена отчасти с връщане за ново разглеждане, по 5 дела съдебните актове са отменени с връщане за ново разглеждане и 3 дела са приключили с произнасяне на нова присъда.

През 2014 година са постановени съдебни актове по 87 въззивни наказателни дела. От тях са потвърдени 58 присъди, отменени общо 15 присъди, постановени по първоинстанционни актове на районните

съдилища. Има само едно дело, по което присъдата е отменена отчасти с връщане за ново разглеждане, по 12 дела съдебните актове са отменени с връщане за ново разглеждане и 3 дела са приключили с произнасяне на нова присъда.

През 2013 година са постановени съдебни актове по 112 въззивни наказателни дела. От тях са потвърдени 59 присъди, отменени общо 21 присъди, постановени по първоинстанционни актове на районните съдилища. Няма дела по които присъдата да е отменена отчасти с връщане за ново разглеждане, по 13 дела съдебните актове са отменени с връщане за ново разглеждане и 8 дела са приключили с произнасяне на нова присъда.

Основната причина за новите присъди на въззивния съд – Окръжен съд Шумен, са неправилно приложение на материалния закон при правилно установена фактическа обстановка от районния съд или неправилни правни изводи.

Тенденции в дейността на наказателно отделение

Тенденции при разглеждане на първоинстанционни дела :

Спрямо предходния тригодишен период има спад на делата от общ характер, като причината не е намалената престъпност в региона. Постъплението в последните три години е средно около 60 нови дела. Забелязва, че по доста от делата има съществени пропуски. Това води до повишаване броя на прекратените и върнати за доразследване дела. Следва да се подобри не само бързината на разследването, но и неговото качество, тъй като изискванията към работата на съда непрекъснато се повишават. При останалите първоинстанционни дела се забелязва променливо постъпление. Същото е свързано най вече с активността на органите на досъдебното производство и прокуратурата.

Тенденции при разглеждане на въззивните дела.

Тенденцията за спад в постъплението на въззивните дела се запазва трайно. Най голям е спада при въззивните наказателни дела. За първи път постъплението на въззивни наказателни дела е по – малко от постъплението на НОХД дела – 52 към 54 дела.

В голямата си част това се дължи на обстоятелството, че значителния брой НОХД са разглеждат от районните съдилища по реда на Глава 27 и 29 от НПК – съкратени съдебни следствия. Одобреното споразумение не подлежи на въззивна проверка, което обяснява намаляващия брой ВНОХ дела. На въззивен контрол подлежат само делата по глава 27 от НПК. Тези актове най често се обжалват с оплакване свързано с правната квалификация или наложеното наказание. Другата причина се дължи и на намалялото постъпление в районите съдилища.

При въззивните частни наказателни дела за 2015 год. има спад, който не е толкова значителен – 59 дела са новопостъпилите. Запазва се дела на делата образувани по жалба или протест срещу актове на районните съдилища, с които са се произнесли по реда на чл. 243 от НПК

ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

Кадрова обезпеченост :

В гражданско отделение на Шуменския окръжен съд работят общо 6 съдии, в т.ч. и един младши съдия/ незаета щатна бройка/, разпределени в два въззивни състава.

Всички съдии – без младшия, разглеждат първоинстанционни граждански дела. Второинстанционните дела са разглеждани от два състава.

Постъпления на гражданските дела за периода 2013 – 2015 год. Първоинстанционни граждански дела

Брой / година	2013	2014	2015
Постъпили граж. дела	124	91	94
Ч гр. дела	14	7	7
Общо гр. дела I инс.	138	98	101

Въззивни граждански дела

Постъпили дела/ година	2013	2014	2015
Гр.дела II инст.	222	247	254
Частни жалби	103	77	100
Общо дела	325	324	354

Разпределение на гражданските дела, изключение от принципа за случайното разпределение :

Образуването и разпределението на делата се извършва своевременно от ръководителя на отделението чрез уеббазирана системата на ВСС за случайно разпределение на делата. Изключенията засягат две категории дела: Първата е свързана с разглеждане на делата, при които е отменено прекратяването им. Втората е свързана с разглеждането на тези дела, които са постъпили за разглеждане след връщане поради неправилно администриране, допълване на решение или отстраняване на явна фактическа грешка. В тези случаи делата се разпределят на вече първоначално определения им докладчик.

Разглеждане на гражданските дела Първоинстанционни граждански дела

Брой дела за разглеждане

година	висящи	постъпили	общо
2013	38	124+14	176
2014	45	91+7	143
2015	27	94+7	128

Решени по същество дела

Броят на решените граждански и частни граждански дела по същество през 2015 година са 79 дела, за 2014 година са 93 дела, през 2013 година са 106 дела.

Брой / година	2013	2014	2015
Решени по същество дела	106	93	79

Запазва се тенденцията делата да се решават преимуществено по същество. Това обстоятелство се дължи на запазения брой на прекратените през годините дела. Основните причини за прекратяването са три - оттегляне на иска от ищеца, неподсъдност на окръжния съд и недопустимост, поради изтекли преклузивни срокове.

Несвършени в края на периода дела

година	2013	2014	2015
Несвършени в края на периода дела	45	27	27

Тенденцията на увеличаващи се по брой несвършени дела от края на 2013 година е значително овладяна.

Въззивни граждански дела

Брой дела за разглеждане :

Общия брой въззивни дела за разглеждане през тригодишния отчетен период бележи тенденция на устойчивост. За въззивните дела е средно около 270—280 дела на година, а за частните въззивни дела средно около 90-100 дела на година. В табличен план изглеждат по следния начин:

Дела за разглеждане / година	2013	2014	2015
Гр.дела II инст.	283	270	284
Частни жалби	116	81	102

Или същите дела, разпределени по видове и за тригодишен период:

Въззивни граждански дела

година	висящи	постъпнали	общо
--------	--------	------------	------

2013	61	222	283
2014	23	247	270
2015	27	257	284

Въззивни частни граждански дела

година	висящи	постъпнали	общо
2013	13	103	116
2014	4	77	81
2015	2	100	102

Решени по същество

Решени по същество/ година	2013	2014	2015
Гр.дела II инст.	242	229	243
Частни жалби	104	76	94

Решенията по същество дела бележат устойчивост.

Прекратени дела

Прекратени дела/ година	2013	2014	2015
Гр.дела II инст.	18	14	18
Частни жалби	8	3	5

Основания за прекратяване на производството са еднотипни в последните няколко години – при неотстраняване в срок на посочените от съда нередовности, оттегляне на жалбата, просрочване на жалбата, самоотстраняване на всички съдии.

Въведен е регистър за направените отводи и самоотводи, както и такъв за върнатите дела за администриране.

Несвършени в края на периода дела

Тенденцията към увеличаване на висиящността не е преодоляна.

Висящи дела в края на периода/ година	2013	2014	2015
Гр.дела II инст.	23	27	38
Частни жалби	4	2	3
Общо дела	27	29	41

През последната година висящността е увеличена. Основна причина за това е необходимостта от събиране на доказателства и назначаване на експертизи, някои и по инициатива на съда, с оглед на последните насоки съдържащи се в тълкувателните указания на ВКС.

Свършени дела, срочност на постановяване на съдебните актове
Свършени граждански дела.

Граждански дела I инстанция

година	2013	2014	2015
Свършени дела	131	116	101
Процент свършени дела в тримесечен срок	75%	77 %	79%

Причините за разглеждане на делата над 3 месеца са предимно от обективен характер и не се дължат на пропуски в работата на съдиите.

Въззивни граждански дела

Броя на свършените въззивни граждански и частни въззивни граждански дела е сравнително устойчив. Колебанията са незначителни.

Свършени дела / година	2013	2014	2015
Гр.дела II инст.	260	243	243
Частни жалби	112	79	99

Процент свършени въззивни дела в 3 месечен срок

% свършени дела в 3 мес. срок/ година	2013	2014	2015
Гр.дела II инст.	78%	95%	79%
Частни жалби	93%	100%	98%

През последната година е констатирано влошаване на показателя бързина по приключване на този вид дела в тримесечен срок.

Срочност на постановяване на съдебните актове

Видове дела	Постановени актове	Постановени в 1 м. срок	% съотношение
Гр. д. I инст.	98	97	99%
Чгр.д. I инст.	7	7	100%
Гр.д. II инст.	238	237	99%
Чгр.д. II инст.	100	100	100%
Общо гр.дела	443	441	99%

Неприключили в разумен срок дела – брой и причини

През последната година, по критериите на ВСС за разумен срок, в Окръжен съд Шумен има 3 броя забавени дела. Делата са забавени тъй като са спрени до приключване на други производства.

Въззивни граждански дела няма забавени. По спрениите дела ежемесечно се изготвя справка и се изисква информация.

Натовареност на гражданските съдии :

През 2013 година натовареността по отношение на разглежданите дела /613 дела/ е 5.68, а спрямо свършените дела / 503 дела/ е 4.66 дела.

През 2014 година натовареността по отношение на разглежданите дела /422 дела/ е 5.86, а спрямо свършените дела / 439 дела/ е 6.09 дела.

През 2015 година натовареността по отношение на разглежданите дела е /508 дела/ е 7.06, а спрямо свършените дела /423 дела/ е 5.87 дела.

Качество на съдебните актове :

Брой обжалвани дела, резултати от въззивната и касационна проверка по дела на Окръжен съд.

Граждански дела	обжалвани съдебни актове	потвърдени бр. - %	изменени бр. - %	отменени бр. - %
2013	121	94 --- 78%	8 --- 6%	19 --- 16%
2014	137	107 --- 78%	16 --- 12%	14 --- 10%
2015	125	106 --- 85%	5 --- 4%	14 --- 11%

През последната година Апелативен съд Варна е потвърдил изцяло 37 съдебни акта, от които 20 решения, 15 определения и 2 разпореждания; 2 решения на Окръжния съд са били изменени и 4 определения са били отменени.

Върховния касационен съд е потвърдил 53 решения, 15 определения и 1 разпореждане; изменил е 2 решения и е отменил 5 решения и 4 определения.

Анализът на резултатите от обжалването на съдебните актове показва, че процентът на потвърдените решения и определения от по-горните инстанции значително превишава броя на отменените и изменени актове. Най-честата причина за отмяна са нарушения на материалния закон; непълнота на доказателствата; неправилна преценка на фактическата обстановка по делото и съвкупен анализ на събраните доказателства. Налице са и случаи на отмяна на решението поради представяне на нови доказателства или оттегляне на жалбата.

Тенденции в дейността на гражданското отделение:

До 2012 г. независимо от колебанията е налице тенденция за увеличаване броя на делата образувани в Окръжен съд, независимо от обстоятелството, че през 2012г. са образувани по-малко граждански дела в сравнение с 2009г. В периода 2013г. – 2014г. е налице намаляване

броя на образуваните дела, а през 2015г. тенденцията е обърната и е налице увеличаване броя на делата.

Образуваните граждански дела (първа и въззивна инстанция) са както следва: 2009 г. – 486; 2010 г. – 461; 2011 г. – 459; 2012 г. – 468; 2013 г. – 463; 2014 г. – 422 и 2015 г. – 455 дела.

ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ

Кадрова обезпеченост :

От 01.11.2013 година, въз основа на Решение на Общото събрание на съдиите и Заповед на административния ръководител е създадено търговско отделение. Същото разглежда всички търговски дела – първоинстанционни и въззивни, както и делата за несъстоятелност. В състава му работят трима съдии.

Постъпления на търговските дела за периода 2013 – 2015 год. Първоинстанционни търговски дела

Постъпнали дела :

година	2013	2014	2015
постъпнали търговски дела	156	103	112

Въззивни търговски дела. Постъпнали дела

Постъпнали дела/ година	2013	2014	2015
Търг.дела II инст.	86	84	82
Частни жалби	42	72	70
Общо дела	128	156	152

Разпределение на търговските дела. Изключение от принципа за случайно разпределение:

Образуването и разпределението на делата се извършва своевременно от ръководителя на отделението чрез уеббазирана системата на ВСС за случайно разпределение на делата. Изключенията от случайното разпределение засягат две категории дела: Първата е свързана с разглеждане на делата, при които е отменено прекратяването им. Втората е свързана с разглеждането на тези дела, които са постъпили за разглеждане след връщане поради неправилно администриране, допълване на решение или отстраняване на явна фактическа грешка. В тези случаи делата се разпределят на вече първоначално определения им докладчик.

Разглеждане на търговските дела Първоинстанционни търговски дела

Брой дела за разглеждане

година	висящи	постъпили	общо
2013	42	156	198
2014	49	103	152
2015	48	112	160

Спадът в постъплението на делата през 2015 година е преустановен. От постъпилите през 2015 година 112 дела - 108 дела са новообразувани и 4 дела са по подсъдност. От тях 71 дела са търговски първа инстанция, 14 дела са по чл. 25 от ЗТР и 23 дела частни търговски – обезпечения и 4 др. частни търговски

Решени по същество

Запазва се съотношението на решените по същество дела. От 83 дела решени по същество 61 дела са търговски първа инстанция и 22 дела частни търговски дела първа инстанция.

година	2013	2014	2015
решени по същество дело	115	84	83

Прекратени дела

година	2013	2014	2015
прекратени дела	34	20	35

Забелязва се, че броя на прекратените дела през годините е различен, но броя на постигнатите спогодби е устойчив. Това сочи на желание на страните съдът да се произнесе по исковите им претенции.

Несвършени в края на периода търговски дела

Брой / година	2013	2014	2015
Несвършени в края на периода дела	49	48	42

Несвършените в края на отчетния период търговски дела са 48, през 2013 година - 49 дела, през 2014 – 48 и през 2015 – 42 дела.

Устойчивият брой на несвършените дела се дължи най-вече на продължителния период за размяна на книжа.

Въззивни търговски дела

Брой дела за разглеждане

Най-значителен брой въззивни търговски дела са образувани по жалби срещу решения на Шуменския районен съд – 66 бр. и по частни жалби – 51 бр., следван от Новопазарския районен съд съответно 7 бр. въззивни жалби и 12 частни жалби. За Великопреславския районен съд – 11 въззивни дела и 7 частни жалби.

Дела за разглеждане/ година	2013	2014	2015
Търг.дела II инст.	115	94	99
Частни жалби	52	76	79

Съотношението между търговските и частните търговски дела се запазва. Следва да се отбележи добрата теоретична и практическа подготовка на съдии от районните съдилища. Изготвените от тях актове са мотивирани, с позоваване на съдебната практика и теория.

Или същите дела, разпределени по видове и за тригодишен период:

Въззивни търговски дела

година	висящи	постъпили	общо
2013	29	86	115
2014	10	84	94
2015	15	82	99

Въззивни частни търговски дела

година	висящи	постъпили	общо
2013	10	42	52
2014	4	72	76
2015	9	70	79

Решени по същество

Решени по същество/ година	2013	2014	2015
Търг.дела II инст.	103	76	90
Частни жалби	47	64	77

Забелязва се устойчивост на общия брой решени дела по същество при търговски дела II инстанция, а при частни жалби – увеличаване на техния брой.

Прекратени дела

Прекратени дела/ година	2013	2014	2015
Търг.дела II инст.	2	3	2
Частни жалби	1	3	0

Несвършени в края на периода търговски дела

Висящи дела в края на периода/ година	2013	2014	2015
Търг. дела II инст.	10	15	7
Частни жалби	4	9	2

Последните три години има намаление на висящността при въззивните търговски дела. Този показател, колкото и да се подобрява не може да достигне нулева висящност по обективни причини.

Свършени дела, срочност на постановяване на съдебните актове
Свършени търговски дела
Търговски дела I инстанция

Брой търговски дела / година	2013	2014	2015
Свършени дела	149	104	118
Свършени дела в тримесечен срок	112	65	82
% свършени дела в тримесечен срок	75%	63%	69%

Забелязва се запазване на високия процент на решенията в тримесечен срок дела.

Въззивни търговски дела

Броя на свършените въззивни търговски дела е сравнително устойчив. При частните въззивни търговски дела има увеличение на свършените дела.

Свършени дела / година	2013	2014	2015
Търг. дела II инст.	105	79	92
Частни жалби	48	67	77

Процент свършени въззивни дела в 3 месечен срок

% свършени дела в 3 мес. срок/ година	2013	2014	2015
Търг. дела II инст.	75 %	89%	91%
Частни жалби	81 %	98%	99%

Забелязва се увеличение на процента на делата решени в тримесечен срок.

Срочност на постановяване на съдебните актове

Видове дела	Постановени актове	Постановени в 1 м. срок	% съотношение
Т. д. I инст.	117	107	91%
Чтр.д. I инст.	27	27	100%

Т.д. II инст.	92	78	85%
Чт.д. II инст.	78	78	100%
Общо т.дела	314	290	92%

Неприключили в разумен срок дела – брой и причини

През последната година, по критериите на ВСС за разумен срок, в Окръжен съд Шумен има 3 броя забавени дела. И трите дела са търговски дела I инстанция. Делата са забавени тъй като са спрени до приключване на други производства.

Натовареност на търговските съдии

Средна годишна натовареност на един съдия	2013	2014	2015
Постъпили дела	5.68	8.94	9.38
Свършени дела	4.66	6.94	7.97

Обща натовареност на съдиите разглеждащи граждански и търговски дела:

През 2013 година - общо 9 съдии. Натовареността по отношение на разглежданите дела е /978 дела/ е 9.05, а спрямо свършените дела /805 дела/ е 7.45 дела.

През 2014 година - при 9 съдии. Натовареността по отношение на разглежданите дела е /929 дела/ е 8.60 дела, а спрямо свършените дела /801 дела/ е 7.42 дела.

През 2015 година - при 9 съдии. Натовареността по отношение на разглежданите дела е /938 дела/ е 8.69 дела, а спрямо свършените дела /819 дела/ е 7.58 дела.

Средна годишна натовареност на един съдия	2013	2014	2015
Постъпили дела	9.05	8.60	8.69
Свършени дела	7.45	7.42	7.58

Качество на съдебните актове

Брой обжалвани дела, резултати от въззивната и касационна проверка по дела на Окръжен съд.

Търговски дела	обжалвани съдебни актове	потвърдени бр. - %	изменени бр. - %	отменени бр. - %
2013	70	45 --- 64%	9 --- 13%	16 --- 23%
2014	76	50 --- 66%	11 --- 14%	15 --- 20%
2015	64	40 --- 63%	11 --- 17%	13 --- 20%

Анализът на резултатите от обжалването на съдебните актове показва, че процентът на потвърдените решения и определения от по-горните инстанции значително превишава броя на отменените и изменени актове. От друга страна се забелязва устойчивост както при

потвърдените актове, така и при изменените и отменените. Имайки предвид знанията и опита на магистратите и обстоятелството, че вече две години работят като самостоятелно отделение, търговския състав има потенциал за повишаване на ефективността си.

ФИРМЕНИ ДЕЛА

През последната година във фирменото отделение са постъпили 20 броя заявления за първоначална регистрация, 65 броя заявления за вписване на промени и 4 бр. заявление за вписване на прекратяване. Или общо постъпилите фирмени дела са 89 на брой. Предвид изменението на законодателството и регистрирането на повечето видове фирми в Търговския регистър от 2009 година насам значително е намалял броя на разгледаните фирмени дела в съда. Липсва динамика и можем да говорим за устойчивост както при заявленията за първоначална регистрация, така и в заявленията за вписване на промени.

Година	2012	2013	2014	2015
Първоначална регистрация	40	32	26	20
Вписване на промени	98	91	87	69

Година	Удостоверение по § 5 от ПЗР на ЗТР	Удостоверение за актуално състояние	Удостоверение за ликвидация
2013	57	67	6
2014	21	57	13
2015	22	48	5

Има спад в броя на издаваните удостоверения за актуално състояние и ликвидация, което се дължи на факта, че тези удостоверения се издават преимуществено от Агенцията по вписванията към Търговския регистър, към която фирмите са се пререгистрирали.

ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Структурата на съдебната администрация е съобразена с разпоредбите на Правилника за администрацията в съдилищата публикувана в ДВ бр.8/28.01.2014г. и включва: съдебен администратор, административен секретар, съдебни служители от специализираната администрация, съдебни служители от общата администрация и съдебни помощници.

В наказателно отделение работят двама деловодители и един съдебен помощник, а в гражданско и търговско отделение – трима деловодители и двама съдебни помощници. Във фирмено отделение работят двама деловодители и съдебен архивар. В регистратурата на

Окръжен съд Шумен работят двама съдебни деловодители, от които единия и съдебен архивар. Към специализираната администрация се числят и четирима призовкари.

Общата администрация, в своята цялост подпомага дейността на административното ръководство на съда. Тя се състои от главен счетоводител, главен специалист – касиер, един системен администратор. Работата на съда се подпомага и от технически длъжности – работник по поддръжка, огняр и шофьор.

Всички съдебни служители, работят добре в екип и при изпълнение на задълженията си, следват принципите на взаимозаменяемост и взаимопомощ. Взаимодействието между службите се основава на разбирателство и колегиалност.

Екипът от добре подготвени, повечето с дългогодишен опит съдебни служители, е неocenim помощник на магистратите при осъществяването на правораздавателната дейност.

МАТЕРИАЛНА И ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СЪДА.

Сграден фонд :

Понастоящем сградата на Съдебна палата фигурира под № 146 в списък на декларираните архитектурно-строителни паметници на културата в гр.Шумен (протокол № 10/15.05.2008г) на Експертен съвет на НИПК.

В сградата се помещават Окръжен съд, Окръжна прокуратура, Районен съд и Районна прокуратура. След извършеното надстрояване завършило през 2008 година сградата стана на 4 етажа, при което се добавиха 2 съдебни зали и 20 кабинета. Има изградена достъпна за инвалиди среда и цялостна климатизация на сградата.

През 2015г. е извършен текущ ремонт на южна и северна фасади на сградата, включващ подмяна на ламаринени обшивки под прозорци, олуци и водосточни тръби, както и частично преобоядисване на фасадите.

През 2014г. Шуменски окръжен съд се сдоби с допълнителна зала, намираща се на бул. "Славянски" №15, която е прехвърлена за стопанисване от Военен съд Варна. Останалата част от помещенията, намиращи се на същия адрес са прехвърлени на Шуменска окръжна прокуратура. Същата се използва за изнесени съдебни заседания, както се и предоставя при необходимост на Военния съд.

За нуждите на Районен съд и Районна прокуратура Шумен е дадена сградата на ул."Карел Шкорпил" №1, до момента няма започнала разработка на ПУП за сградата.

Техническа обезпеченост и информационно осигуряване:

Окръжен съд гр. Шумен разполага с добра компютърна техника от доказани производители за всяко едно работно място. Всички работни места са оборудвани с компютри, принтери, непрекъсваеми захранвания, както и с копирни устройства там, където това е необходимо.

Техниката в съдебната палата се поддържа в изправност от мрежовия системен администратор на Окръжен съд, съвместно със системните администратори на Районен съд, Районна и Окръжна прокуратури гр. Шумен, поради наличието на общи съоръжения, като локалните мрежи на отделните ведомства са логически разделени.

Всяка една съдебна зала разполага с многоканална звукозаписна система за паралелен аудио запис на разглежданите дела в залата. Съдът разполага и с четири броя преносими компютри.

Въведена е в експлоатация телефонна централа, с капацитет за цялата Съдебна палата и допълнителен GSM гейт за разговори към мобилни телефони, с което са оптимизирани разходите за телефония. Същата се поддържа в изправност.

През 2001г. е създаден сайт на Съдебната палата гр. Шумен, който се поддържа редовно. Редовно се актуализира информацията относно насрочените дела и датите на съдебните заседания. Изпълнява се и задължението за публикуване на съдебните актове веднага след постановяването им.

С цел улесняване гражданите е предоставена възможност за картови разплащания при внасяне на държавни такси и депозити за вещи лица и свидетели по сметките на съда чрез ПОС-терминали, като за банковия превод не се дължат такси, комисионни или друг вид банкови такси.

В услуга на хората в неравностойно положение е налична компютърна система за транслиране на текст в говорна реч, като така се дава възможност на незрящи хора да се запознават с различни видове документи чрез прослушване в гласов вид. За целта деловодителите са преминали нарочен курс на обучение за работа с този вид техника. Но все още потреблението на тази услуга е в минимални граници.

Регулярно се поддържа в актуално състояние правно-информационната система АПИС, като съвкупност от нормативни актове и съдебна практика.

СЪСТОЯНИЕ НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА В ШУМЕНСКИЯ СЪДЕБЕН РАЙОН :

Новопазарският районен разполага с щат от 4 съдии, Великопреславския районен съд има 3 съдийски щата, Шуменския районен съд има 17 щата.

От обобщената таблица за постъпления в районните съдилища е видно, че броят на новопостъпилите дела общо за съдебния район е 9268 дела за 2015 година, за 2014 година - 8538 дела, през 2013 година е бил - 8632 дела, а за 2012 година - 9590 дела. Започналият спад в постъплението, който се беше констатиран е преодолян. Постепенно

постъплението на делата, макар и незначително, започва да се увеличава независимо, че не може да достигне нивата от 2009 и 2010 година. Овластяването на процеса на намаление на постъпващите дела дава резултат, макар че в повечето случаи, това е процес извън възможностите и компетентността на съда.

ОБОВЩЕНА СПРАВКА ЗА ВСИЧКИ РАЙОННИ СЪДИЛИЩА						
ГОДИНА	ПОСТЪПИЛИ ДЕЛА /бр./	ВСИЧКО ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ /бр./	СВЪРШЕНИ ДЕЛА /бр./	ОТ ТЯХ В СРОК ДО 3 МЕСЕЦА	СЪС СЪДЕБЕН АКТ ПО СЪЩЕСТВО /бр./	ОСТАНАЛИ НЕСВЪРШЕНИ ДЕЛА /бр./
2012	9590	10967	9569	86%	8171	1398
2013	8632	10030	9011	86%	7583	1019
2014	8538	9557	8760	89%	7542	797
2015	9268	10071	9310	92%	8104	761

Забелязва се, че за посочения четиригодишен период разликата в съотношението е незначителна. Това е така, тъй като щата е сравнително устойчив, както и постъплението на делата.

За отделните районни съдилища цифрите са следните:

А. За Районен съд град Шумен е изготвена следната сравнителна таблица:

ГОДИНА	ПОСТЪПИЛИ ДЕЛА /бр./	ВСИЧКО ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ /бр./	СВЪРШЕНИ ДЕЛА /бр./	ОТ ТЯХ В СРОК ДО 3 МЕСЕЦА	СЪС СЪДЕБЕН АКТ ПО СЪЩЕСТВО /бр./	ОСТАНАЛИ НЕСВЪРШЕНИ ДЕЛА /бр./
2013	5626	6544	5890	85%	5059	654
2014	5808	6462	5966	90%	5266	496
2015	6282	6778	6287	93%	5508	491

СРЕДНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИТЕ					
РАЙОНЕН СЪД - ШУМЕН					
Години	дела за разглеждане	свършени дела	брой съдии	средна натовареност за годината общо	
				за разглеждане	свършени
2013	6544	5890	16	36,36	32,72
2014	6462	5966	16	33,66	31,07
2015	6778	6287	17	33,23	30,82

Б. За Районен съд град Нови пазар табличното изображение е следното:

ГОДИНА	ПОСТЪПИЛИ ДЕЛА /бр./	ВСИЧКО ЗА РАЗГЛЕЖДАН Е /бр./	СВЪРШЕНИ ДЕЛА /бр./	ОТ ТЯХ В СРОК ДО 3 МЕСЕЦА	СЪС СЪДЕБЕН АКТ ПО СЪЩЕСТВО /бр./	ОСТАНАЛИ НЕСВЪРШЕН И ДЕЛА /бр./
2013	1843	2119	1918	88%	1632	201
2014	1700	1901	1702	92%	1402	199
2015	1883	2082	1912	93%	1652	170

СРЕДНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ						
РАЙОНЕН СЪД – Нови пазар						
Години	дела за разглеждане	Свършени дела	брой съдии	средна натовареност за годината общо		
				за разглеждане	свършени	
2013	2119	1918	4	44,15	39,96	
2014	1901	1702	4	39,60	35,46	
2015	2082	1912	4	43,38	39,83	

В. За Районен съд град Велики Преслав показателите са следните:

ГОДИНА	ПОСТЪПИЛ И ДЕЛА /бр./	ВСИЧКО ЗА РАЗГЛЕЖД АНЕ /бр./	СВЪРШЕНИ ДЕЛА /бр./	ОТ ТЯХ В СРОК ДО 3 МЕСЕЦА	СЪС СЪДЕБЕН АКТ ПО СЪЩЕСТВО /бр./	ОСТАНАЛИ НЕСВЪРШЕ НИ ДЕЛА/бр./
2013	1163	1367	1203	85%	892	164
2014	1030	1194	1092	86%	874	102
2015	1109	1211	1111	90%	944	100

СРЕДНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ						
РАЙОНЕН СЪД -ГР.ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ						
Години	дела за разглеждане	свършен и дела	Брой съдии	средна натовареност за годината общо		
				За разглеждане	Свършен и	
2013	1367	1203	4	28,48	25,06	
2014	1194	1092	4	24,88	22,75	
2015	1211	1111	3	33,64	30,86	

	Средномесечна действителна натовареност - брой дела за разглеждане от един съдия			Средномесечна действителна натовареност - свършени дела от един съдия		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Шумен	37,39	40,64	37,66	33,66	37,52	34,93
Нови пазар	44,15	39,60	43,38	39,96	35,46	39,83
Велики Преслав	28,48	26,83	33,64	25,06	24,54	30,86

	Несвършени дела по съдилища			
	2012	2013	2014	2015
Шумен	918	654	496	491
Нови пазар	276	201	199	170
Велики Преслав	204	164	102	100

Броя на приключените дела в тримесечен срок изглежда по следният начин:

БРОЙ ПРИКЛЮЧЕНИ ДЕЛА ПО СЪДИЛИЩА В СРОК ДО ТРИ МЕСЕЦА				
РАЙОНЕН СЪД	2012	2013	2014	2015
Шумен	5641	4985	5359	5850
Нови пазар	1477	1696	1566	1785
Велики Преслав	1083	1028	937	1005

Бързината на разглеждане и приключване на делата за всички районни съдилища бележи увеличение. Най съществено е увеличението за Районен съд гр. Шумен.

В процентно съотношение резултатите на съдилищата изглеждат следния начин:

ПРОЦЕНТ НА ПРИКЛЮЧЕНИТЕ ДЕЛА ПО СЪДИЛИЩА В СРОК ДО ТРИ МЕСЕЦА					
РАЙОНЕН СЪД	2011	2012	2013	2014	2015
Шумен	87%	86%	85%	90%	93%
Нови пазар	90 %	84%	88%	92%	93%
Велики Преслав	91%	89%	85%	86%	90%

Постигнатите резултати от районните съдилища като цяло са много добри.

За проверка организацията на работата им се извършват ежегодни проверки. Те обхващат образуването, разпределението и насрочването на делата, подготовката на делата за заседания, отлагането им и причините за това, както и срочност на изготвяне на съдебните актове. Проверява се и работата на съдебната администрация и воденето на съответните книги.

Констатациите от проверките се свежда до знанието на административните ръководители на районните съдилища, като се изисква обратна връзка за взетите за това мерки.

III. Очертаване на достиженията и проблемите в досегашната дейност на съда:

От изнесените статистически данни е видно, че съдиите в Шуменския окръжния съд са постигнали много добри резултати по отношение на сročността на разглеждане и приключване на съдебните дела. От изложените данни и направеният инстанционен контрол е видно, че резултатите в качеството на правораздаването също са добри. Съдиите се съобразяват с актуалната съдебна практика и промените в законодателството. В съда се осъществява се контрол, както върху образуването, движението и приключването на делата, така и върху цялостната дейност на общата и специализираната администрация.

Окръжен съд Шумен има утвърден «Стратегически план за периода 2012 – 2016» година и «Оперативен план за 2016 година», има утвърдени Вътрешни правила за организацията и управлението на човешките ресурси. Прилага се и плана за обучение на съдии и съдебни служители за подобряване професионалната им квалификация. При подбора на кадри за администрацията се използват стандартите за наемане на персонал. При провеждане на конкурсите се спазват правилата за подбор и наемане на служители. Прави се анализ на кадровия потенциал, както и проучване на потребностите за определяне на приоритетите за обучение и квалификация.

Съдът прилага принципа за случайно разпределение на делата, като по отношение на спазването му се провежда текущ контрол. На интернет страницата на ШОС са публикувани Правилата за публикуване на съдебните актове и Вътрешните правила за случайното разпределение на съдебните дела.

В Окръжен съд Шумен има изградена система за управление и контрол на делата. Ежемесечно се изготвя справка за спрените дела и предприетите мерки по тях. Периодично се извършва преглед и анализ на неприключилите дела, както и на делата с ненаписани съдебни актове. Прилага се и Плана за недопускане забавянето на съдопроизводството. Провеждат се работни срещи по отделения. Дискутират се текущи проблеми свързани с организацията на работата и движението на делата. По указания на ВСС и Заповед на Административния ръководител на Апелативен съд гр. Варна, на всяко шестмесечие се изготвя и подробна справка за забавените дела. Следи се състоянието на информационните технологии, социалната политика, финансовите ресурси и организацията на работа на съдебните служители. Дискутират се проблеми, възникнали в отделенията, законодателна практика, дават се препоръки за решаване на текущите проблеми.

Съдът поддържа и периодично обновява интернет страницата си, която съдържа полезна информация за гражданите. Актуализацията ѝ, както и непрекъснатият безплатен достъп до нея дава възможност за различни по вид справки и съдебни услуги.

Шуменски окръжен съд има разработена и утвърдена Медийна политика, която е обявена на интернет страницата на съда. Тя е насочена

към гражданите за повишаване на правната им култура, към медиите и органите на местната и държавна власт.

Съдът разполага със софтуер за незрящи „Speechlab 2.0“ чрез работеща звукова карта, свързана със слушалки.

Окръжен съд Шумен провежда ден на отворените врати, чрез който се предоставя възможност за запознаване с работата му, ползваните продукти и технологии, предоставяните услуги.

Освен безспорните достижения се очертават и следните проблеми:

* Към настоящия момент в съда не е въведена «Интегрираната система за управление и контрол» /ИСУК/, приета от ВСС на 19.04.2012 г. като препоръчителен национален стандарт за прилагане във всички български съдилища. Липсата на ИСУК води до това, ръководството на съда да не разполага с регламентирани единни процедури, свързани с протичането на управленските процеси, с предвидени контролни действия, включващи превантивни и коригиращи мерки за недопускане на несъответствия, с подробно разписани стъпки и етапи на протичане на управленските процеси, с ясно определени функции на структурите и звената в съдебната администрация и конкретизирани отговорности на отделните служители.

* Налице е неравномерно натоварване на двамата заместник-председатели. Единият отговаря за гражданското и търговското отделение, а другият за наказателното отделение. Заместник-председателя в гражданското и търговското отделение има много по-обемна работа по администриране на постъпилите дела, които са значително повече от останалите, освен това той е на същите проценти натовареност, както всички останали съдии. Необходимо е да се обсъдят мерки за преодоляване на проблема и да се преразпределят задълженията, като част от тях могат да се поемат от друг съдия.

* От 26.05.2015 г. длъжността младши съдия е свободна. От тази дата гражданския състав, в който участваше младши съдията заседава на ротационен принцип със съдии от гражданското отделение от другия състав и със съдиите от търговско отделение. Независимо от отбелязания спад в постъплението на делата през годините, поради намалената съдийска численост и непълнен въззивен граждански състав се забелязват известни трудности в работата на съда. Същите са свързани не само с това, че съставите не са окомплектовани, но и с ротационното участие на съдиите в тях, което нарушава нормалния ритъм на работа. Това, заедно с обстоятелството, че овакантина длъжност - младши съдия може да не бъде заета своевременно води до затруднения при организацията на работа, отразява се и на бързината и качеството на правораздаването;

* Към момента в съда липсва щат за «служител по сигурността на информацията», чийто функции са възложени на съдебния администратор и един от съдебните деловодители. Спецификата на

работа с класифицирана информация, вкл. и задължението на служителя по сигурността на информацията да извършва обучения на лица, имащи достъп до такава, налага да има отделна щатна бройка поне за една от посочените по-горе длъжности;

* От 2011 година насам се забелязва спад в постъпването на делата, който с годините доведе до значително намаление като обща констатация. В последните две години спада се забавя, но без реална възможност да се влияе на техния брой. т.е. съдът разглежда толкова дела, колкото обективно са постъпили за разглеждане. Необходим е обективен анализ на причините и дали тази тенденция ще се запази. Този анализ да се използва при бъдещо планиране на насоките в работата на съда и на ресурсите.

* Забелязва се тенденция за намаляване процента на делата приключващи по диференцираните процедури – най-вече чрез споразумение. Това се дължи от една страна на нежеланието на обвинението да инициира производства по този ред, а от друга страна – на общественото мнение, което приема това като бягство от правосъдие. Това води до разглеждане на делата в по-продължителни срокове, отделно от това някои дела са с по-продължителен период за разглеждане и поради тяхната фактическа и правна сложност.

* Като основни причини за отлагане на наказателните делата се очертават : нежеланието на експерти да изготвят експертизи, които са им възложени и трудности при намирането на вещи лица от по рядко срещани специалности. Често се назначават за експерти лица от други съдебни райони, които след изготвяне на заключението отказват явяване в съдебно заседание за защита на експертното си заключение. Тези обстоятелства, особено при съчетаването им, води до блокиране на делата по които са назначени. На второ място са случаите на неявяване на упълномощения защитник на подсъдимия. Налаганите в тези случаи глоби от съда дисциплинират страните, макар да не преустановяват опитите за забавяне хода на делото. Делата се забавят и при неявяването на свидетели. Налице е нежелание или неразбиране на необходимостта от съдействие при провеждане на наказателните производства. Това се забелязва особено осезателно при върнатите дела за ново разглеждане, както и при възобновените дела. При останалите дела проблема с неявяването е свързан с географската специфика на региона, с метеорологични причини, с инфраструктура – влошени пътни условия, затворени пътища, липса на обществен транспорт. Икономическите причини в много от случаите също са определящи. Друга причина е възможността на гражданите за свободно придвижване в страната и извън нея, краткотрайно или дълготрайно пребиваване извън граница, липса на отчетност за лицата напуснали страната. Особени затруднения има по дела, които се разглеждат в отсъствието на подсъдимия. Там защитника не може да даде съгласие за преминаване към диференцираните процедури, а също и за приемане на експертизите

без изслушването на вещите лица. Друга причина за отлагане на делата са исканията за събиране на нови или допълнителни доказателства, искания, които често са били negliжирани в хода на разследването. Това налага съдът в съдебна фаза да събира допълнително доказателства. Това обстоятелство е констатирано и от проверяващите от Апелативен съд Варна при извършената ревизионна дейност за 2014 година. Но проблема продължава да съществува.

* Наложената през годините практика да се изготвят графици за седмични дежурства на наказателните съдии за един месец напред води до заобикаляне на случайния подбор, до възможност за избор на съдебен състав и до неравномерно разпределение на делата между съдиите по брой и сложност. Считаю, че е необходимо да се промени организацията на работа при даване на дежурства. Този въпрос следва да се обсъди от Общото събрание на съдиите и да се приемат нови вътрешни правила за разпределение и преразпределение на делата с оглед по-ефективно приложение на принципа за случайния подбор.

IV. Цели за развитието на Окръжен съд Шумен и мерки за тяхното достигане.

Главните цели за управление на съдилища в страната са общи и те произтичат от Конституцията и законите на страната, от изискванията на обществото към съдебната система, от оценките и препоръките, съдържащи се в докладите на Европейската комисия относно напредъка на България и от провеждащата се в страната съдебна реформа.

Целите които си поставям като реално достижими са свързани с :

* запазване и надграждане на наложената тенденция за ефективно, качествено и прозрачно правосъдие в Шуменския окръжен съд;

* подобряване на административната дейност и организацията на работа чрез развиване на процедури, които осигуряват ефективност на работата и компетентно управление на всички йерархични нива;

* подобряване на управлението на човешките ресурси чрез анализ и преразпределяне на задълженията на отделните длъжностите, както и да се насърчават магистратите и служителите да повишават професионалната си квалификация и компетентност;

* спазване на изискванията за строга финансова дисциплина чрез добро финансово планиране и управление на бюджета;

* ефективно използване на информационните технологии и съвременен технологично оборудване, които да осигурят ефективно осъществяване на правораздавателната дейност;

* редовна и открита медийна политика с цел утвърждаване на съда като институция, ползваща се с доверието на обществото;

* гарантиране на независимост и обективност в работата на съдиите при осъществяване на правораздавателната дейност, противодействие на корупцията и предотвратяване на конфликти на интереси;

* спазване на етичните норми и правила залегнали в етичния кодекс на българските магистратите и съдебни служители.

Мерки за постигане на целите :

Мерките, които може да предприема един административен ръководител са рамките на правомощията му, очертани в чл. 86 от Закона за съдебната власт.

Съобразявайки се с тези рамки възнамерявам да предприема следните мерки:

1. Мерки свързани с подобряване на управлението на процесите в съда :

* Да се започне незабавно въвеждане на «Интегрираната система за управление и контрол» /ИСУК/, приета от ВСС на 19.04.2012г. като препоръчителен национален стандарт за прилагане във всички български съдилища. Въвеждането ще гарантира максимална прозрачност в работата, добра финансова дисциплина, ще допринесе за по-голяма ефективност и ефикасност при управление на материалните, финансовите и човешките ресурси в съда;

* Установяване на проблемите в организацията на работата на съда и едновременно с това формулиране на ефективни начини за решаването им и последващ контрол върху изпълнението, с цел преодоляване на проблемите;

* Пълен анализ на съществуващите вътрешно-ведомствени заповеди и предприемане на стъпки за тяхното допълване или изготвяне на нови такива;

* Разширяване на съдийското самоуправление като се взема под внимание становището на Общото събрание на съдиите или само на съдиите от отделна колегия по максимално широк кръг от въпроси, дори и по такива, които касаят компетентността на председателя. Например : избор на заместник-председатели на съда, разпределяне на функциите им, натоварване на определени съдии с допълнителни задължения, които в момента се изпълняват от заместник-председателите, разпределение на съдиите по отделения, анализ и обобщаване на практиката на Окръжния съд и на Районите съдилища в неговия съдебен район, приемане на препоръки към районите съдилища, даване на мнение по искания за тълкувателни решения, обсъждане на слабостите в организацията на работата и предложения за преодоляването им, обсъждане на възможности и изработване на графици за повишаване на квалификацията на съдиите и служителите;

* Необходимо е да се свика Общото събрание на съда за обсъждане, изготвяне и приемане на нови вътрешни правила за разпределение и преразпределение на делата с оглед по-ефективно приложение на принципа за случайния подбор. Наложената през годините практика за изготвяне на графици за седмични дежурства на наказателните съдии за един месец напред води до заобикаляне на случайния подбор, до

възможност за избор на съдебен състав и до неравномерно разпределение на делата между съдиите по брой и сложност;

* Ще положи всички усилия, ако бъде избран да трансформирам съществуващ щат или да осигуря нов щат за «служител по сигурността на информацията», чийто функции към момента са възложени на съдебния администратор и един от съдебните деловодители. Спецификата на работа с класифицирана информация, вкл. и задължението на служителя по сигурността на информацията да извършва обучения на лица, имащи достъп до такава, налага да има отделна щатна бройка;

* Необходимо е да се провеждат редовни срещи с административните ръководители на районите съдилища за обсъждане на проблеми от административен, финансов и организационен характер. Контактите с ръководствата да не свързани единствено с контролната и ревизионна дейност;

* Необходимо е да се провеждат редовни обучения на съдебните заседатели, това ще повиши правната им култура и отговорността им при изпълнение на задълженията.

2. Мерки свързани с подобряване на взаимодействието с други институции :

* Да се въведе практиката за съвместни работни съвещания с прокуратурите в района, с разследващите органи и с Областна служба «Изпълнение на наказанията». На тези съвещания да се набележат мерки за подобряване на взаимодействието, да се обсъдят причините за намаляване на наказателните дела, каква е структурата и характера на престъпността в окръга и др., какви са причините за намаляващия брой на делата за икономически престъпления и корупция;

* Да се провеждат редовни срещи с представители на Адвокатския съвет за обсъждане на въпроси и възникнали проблеми във връзка с работата, като напр. процедурата на предоставяне на правна помощ, недобросъвестно поведение на защитниците, свързано с отлагане на процеса и др.

3. Мерки свързани с утвърждаването на Шуменския окръжен съд като институция, ползваща се с доверие от обществото :

* Да се определят приемни дни и часове на председателя на съда за граждани и те да бъдат обявени публично на интернет-страницата. Административния ръководител се налага да приема граждани, адвокати и др. лица. Този достъп следва да се осъществява при предварително обявени правила, за да се избегне впечатлението за непрозрачност и да се предотвратят опити за влияние върху изхода на конкретни дела;

* Публикуване на интернет-страницата на съда на изрично определен e-mail, предназначен за сигнали, адресирани до административното ръководство. Това ще даде възможност на гражданите да сигнализират пряко за констатирани от тях нередности. Да се извършва проверка и анализ на сигналите и да се предприемат незабавни мерки за отстраняване на нередностите, ако сигналите се окажат основателни;

* Да се въведе на интернет-страницата на съда възможност за попълване на on-line анкета за проучване на общественото мнение за работата на съда и съдебната система в страната;

* За осигуряване на по-голяма прозрачност в работата на съда е необходимо да се води активна комуникация с медиите, тя не трябва да е формална и да се свежда до даване на пресконференции във връзка с

годишното събрание на съда. Трябва да има обмяна на мнения и приемане на препоръки за работата на съда. Откритата и редовна медийна политика ще доведе до подобряване на имиджа на институцията и до нейното отваряне към обществото. В тази връзка е необходимо да се избере и съдия, който ще изпълнява функциите на говорител на съда. Той трябва да предоставя обективна информация и да оповестява резултатите от дейността на съда по ясен, разбираем и достъпен начин;

* Да се води смислено и ефективно сътрудничество с неправителствени организации, Община Шумен, Регионалния инспекторат по образование, МКБППМП, Института за социални дейности и практики и др. в насока - участие в съвместни проекти и инициативи, свързани с повишаване на правната култура на обществото, и най-вече на младите хора, повишаване на информираността на гражданите за работата на съда, търсене на обратна връзка за работата ни.

4. Мерки за ефективно разходване и контрол на бюджета на съда:

* Преглед и актуализиране на съществуващите процедури за управление и контрол на бюджетния процес в съда. Създаване на нови при необходимост;

* Да се извършва периодичен анализ на разходите по отделни направления и търсене на възможности за оптимизацията им;

* Да се извършва текущ анализ на състоянието на материалната база и планиране на разходи за нейното обновяване;

* Проучване на възможности за технологични решения и организационни промени в работата, които да повишат нейната ефективност.

5. Мерки за подобряване управлението на човешките ресурси :

* Да се изготви и утвърди нова стратегия на съда за обучение и повишаване на квалификацията на магистратите и служителите след направен мониторинг на нуждите в следните направления : план за обучение на новоназначени служители, вкл. и от служители, които са определени за обучаващи; обучения на служители за работа с нововъведени програми и програмни продукти; участия в семинари и обучения на магистрати и служители предлагани от НИП с цел повишаване на квалификацията им;

* Създаване на електронни кадрови досиета на съдиите и съдебните служители. Те трябва да обхващат сключените трудови договори и споразумения, повишения в ранг, трудов стаж, атестации, награди, наказания, проведени обучения и др. Трябва да може да се прави лесно справка за размера на годишния отпуск, прозвания размер и остатък;

* Конкурсите за назначаване на съдебни служители трябва да бъдат прозрачни и стриктно да се спазва утвърдената процедура. Това ще помогне да се намери точния човек за определената позиция, а не да се търси работно място за определен човек;

* Всички проблеми и предстоящи промени в организацията на работата да се обсъждат пряко и в открит диалог между председателя, заместниците, съдиите и служителите. Това ще допринесе за постигане на

максимално широко подкрепа за бързо преодоляване на проблемите и успешно реализиране на промените.

6. Мерки за ефективно използване на информационните технологии и съвременното технологично оборудване :

* Да се изгради обща за съда вътрешно-информационна и комуникационна среда, като се създаде интернет мрежа за комуникация между съдии и съдебни служители. На нея да се публикува информация за актуални събития, графици, заповеди, вътрешни правила и процедури и друга информация, касаеща работата на съда. Да се обособят отделни страници за отделенията в съда, където да се публикува информация за изменения в законодателството и др. Да се въведе електронен дневник за насрочване на делата;

* Да започне постепенно въвеждане на електронното правосъдие в съответствие с концепцията за електронно правосъдие на Министерство на правосъдието и измененията в ЗСВ приети на 09.08.2016г. Първоначално да започне създаването на пълни електронни досиета на делата;

* Да се поставят електронни табла пред съдебните зали. Това ще подпомогне организацията на заседанията, гражданите и участниците в процеса.

Уважаеми членове на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет,

Настоящата концепция не изчерпва в детайли всички необходими мерки за подобряване дейността на Шуменския окръжен съд. Възможно е да не съм предвидил някои бъдещи проблеми, тъй като периода от пет години не е малък, а законодателството и нашата работа са динамични. В същото време изискванията към съдебната система нарастват непрекъснато и много от идеите се раждат в процеса на работа. Вярвам, че заедно с моите колеги - съдии и служители в Шуменския окръжен съд, ще можем да доизградим една ефективна, независима и прозрачно работеща част от правосъдната система в страната, ако ми гласувате доверие и бъда избран за административен ръководител - председател на Окръжен съд Шумен.

24.11.2016 г.
гр. Шумен

С уважение :

/ Светлин Стефанов /

